

7.4.2026

Uudelleenlaaditun yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelevan asiantuntijaryhmän 12. kokous

Aika: 31.3.2026 klo 13.30–15.30
Paikka: Teams-kokous
Osallistujat: Antton Keto, puheenjohtaja, ympäristöministeriö

Asiantuntijaryhmä jäsenet ja varajäsenet

Riikka Malila, Suomen ympäristökeskus
Taru Sihvonen, ympäristöministeriö
Jaakko Kuisma, ympäristöministeriö
Reetta Kuronen, maa- ja metsätalousministeriö
Anneli Törrönen, sosiaali- ja terveysministeriö
Elina Alho, Lupa- ja valvontavirasto
Sara Poijärvi, Lupa- ja valvontavirasto
Johanna Romu, Lupa- ja valvontavirasto
Kalle Maaranen, Itä-Suomen elinvoimakeskus

Sihteerit

Piia Kähkölä, ympäristöministeriö
Milka Parviainen, ympäristöministeriö

Muut ympäristöministeriön asiantuntijat:

Pia Kärki, (säädösvalmisteluavustaja) ympäristöministeriö
Erja Werdi, ympäristöministeriö

Kutsutut sidosryhmät:

Tuulia Innala, Kuntaliitto
Paula Lindell, VVY

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.30. Puheenjohtaja kertoi ympäristö- ja ilmastoministerin linjauksista taajaman ja ensimmäisen HE-paketin sisällön osalta. Taajamaa määriteltäessä otetaan käyttöön direktiivin mahdollistamat joustot ja käytetään tiheyttä 25 avl/ha. Riskinarviointin kautta myös harvempaan asutut alueet voivat tulla tiettyjen velvoitteiden osalta kysymykseen. Ensimmäisen HE-paketin sisällön osalta merkittävänä muutoksena aiempaan on, että yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskevat artikkelit täytäntöön pannaan pääosin vasta toisessa HE-paketissa tiettyjä aluemäärittelyjä lukuun ottamatta.

Päätettiin aikataulullisista syistä käsitellä kokouksen asiakohdat 5 ja 6 ennen asiakohtaa 4.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen.

Hyväksyttiin asiantuntijaryhmän 11. kokouksen muistio.

3. Kuulumisia EU-rintamalta

Komission asiantuntijaryhmän jäsenille on lähetetty pyyntö artiklaa 9(2) koskevan täytäntöönpanosäädöksen valmisteluun, erityisesti biohajoavuuden ja haitallisuuden määrittelyyn liittyen. Tietopyyntö toimitetaan myös STM:öön.

STM:n edustaja kertoi, että komissio on järjestänyt myös DG Santen ja DG Envin yhteiskokouksen, jossa on käsitelty yhdyskuntajätevesidirektiivin vaikutuksia.

4. Uusien jätevesien käsittelyvelvoitteiden soveltamisjärjestystä koskeva päätös

Piia Kähkölä esitti ratkaisuvaihtoehdon, jonka mukaan käsittelyvelvoitteiden soveltamisjärjestys tulisi kaikille puhdistamoille vuonna 2033 ja aikatauluun voisi hakea poikkeusta. Lähtökohtaa pidettiin usean asiantuntijaryhmän edustajan mukaan haastavana. Sen sijaan ehdotettiin puhdistamojen asettamista kokoluokkiin ja velvoitteiden aikataulusta säättämistä kokoluokkien mukaan alkaen isoista puhdistamoista.

Asiaa koskevien pykäläluonnosten valmistelua jatketaan osana toista HE-pakettia.

5. Taajama

Piia Kähkölä esitteli direktiivin taajaman määritelmän, joka vastaa kansallista nykyinsäädäntöä. Määritelmä kuitenkin jättää avoimeksi sen, milloin asutusta pidetään riittävän tiheänä, ja sitä tulisi tarkentaa esimerkiksi avl/ha tiheyttä koskevalla kriteerillä. Taajama on merkittävä käsite, sillä osa yhdyskuntajätevesien käsittelyvelvoitteista (esim. mikroepäpuhtauksien poistovelvoite) soveltuu käytännössä tietyn kokoluokan "taajaman" jätevesien käsittelemisen kautta. Taajamien määrittely vaikuttaa olennaisesti siihen, minkälaisia kustannusvaikutuksia direktiivin täytäntöönpanosta aiheutuu. Suomessa taajamuudella on erityisen paljon merkitystä, koska meillä myös hyvin harvaan asuttuja alueita on viemäröity ja niiden jätevedet on johdettu käsiteltäväksi vesihuoltolaitoksen jätevedenpuhdistamolle.

YSLiin esitetään lisättäväksi uusi direktiivitaajaman määritelmä, johon sisällytettäisiin asutuksen tiheyttä koskeva numeerinen arvo (25 avl/ha), jossa kansallinen liikkumavara on hyödynnetty täysimääräisesti.

Riikka Malila/SYKE esitteli taajaman tiheyslaskelmia karttatarkasteluina sekä SYKE:n analyysin alustavia tuloksia eri kokoisten taajamien lukumääristä 25 avl/ha ja 10 avl/ha tiheydellä verraten nykytilaan. Alustavan tarkastelun mukaan 25 avl/ha tiheydellä mitaten taajamien määrä on noin viidennes nykyisestä.

Tiheysmääreen 25 avl/ha käyttö nähtiin asiantuntijaryhmän puheenvuoroissa pääosin kannatettavana.

6. Riskinarviointia (18 artikla) koskevat pykäläluonnokset:

Erja Werdi esitteli riskinarviointia koskevat pykäläluonnokset, joissa Lupa- ja valvontavirasto yksilöisi ja arvioisi käsitellyistä jätevesistä johtuvat riskit ympäristölle ja ihmisten terveydelle. Kyse ei olisi hallintopäätöksestä ja

arvioinnilla ei olisi oikeusvaikutuksia. Arviointi edellyttäisi eri hallinnonalojen yhteistyötä ja tehtäisiin kuuden vuoden välein. Yhteenveto riskeistä ja toimenpiteistä sisällytettäisiin vesienhoitosuunnitelmiin.

Pykäläluonnoksiin oltiin pääosin tyytyväisiä. Keskusteltiin siitä, kenelle riskinarvioinnin tekemisen kustannukset aiheutuvat. Esityksessä on lähdetty siitä, että kustannukset tulisivat valtiolle mutta budjetti on viimekädessä poliittinen päätös.

7. Seuraava kokous 14.4. klo 9–11

Seuraava kokous pidetään 14.4. klo 9–11, minkä jälkeen keväälle on vielä yksi kokousvaraus 8.5. klo 9–10.30.

8. Muut asiat

Tuottajavastuutyöpaja 3 pidetään 7.5. klo 13–15.

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.